

พาทละเชอ โภคสัญชัย : การศึกษาและโอกาสในการทำงาน: เส้นทางสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนชาวไทย-กะเหรี่ยงในเขตชายแดน จังหวัดตาก (EDUCATION AND WORK OPPORTUNITIES: A PATH TO SOCIAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT OF THAI-KAREN COMMUNITIES IN THE BORDER DISTRICTS OF TAK PROVINCE) อ.ปรีक्षा: รศ.ดร.ปรีक्षा อุจิพันธ์ 91 หน้า ISBN 974-53-2456-6

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยคือ ประการแรก ศึกษาชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนไทย-กะเหรี่ยงในเขตชายแดนจังหวัดตาก ประการที่สอง ศึกษาปัญหาการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชนเหล่านี้ และประการสุดท้ายศึกษาวามสัมพันธ์ระหว่างการศึกษา โอกาสในการทำงานและการพัฒนาเศรษฐกิจของชุมชนไทย-กะเหรี่ยงในเขตดังกล่าว

สมมติฐานสำคัญคือ 1) การศึกษาที่เป็นทางการในระดับที่สูงกว่าระดับมัธยม (เช่น การศึกษาวิชาชีพอาชีวศึกษา ไปจนถึงระดับปริญญา เป็นต้น) ของนักเรียนชาวกะเหรี่ยงมีต้นทุนทางสังคมสูงและได้คะแนนต่ำกว่างานในหน่วยงานพัฒนาเอกชน (NGOs) ธุรกิจการท่องเที่ยวและไนโตรงการร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค 2) การศึกษาที่ไม่เป็นทางการ เป็นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ภาษากอญกั้นต่างประเทศ จากการเข้าร่วมฝึกอบรมทางด้านอาชีพและทักษะ เปิดโอกาสในการทำงานให้ชาวกะเหรี่ยงในเขตชายแดน และ 3) การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของชาวกะเหรี่ยงสามารถวัดได้จากโอกาสทางการศึกษาและการทำงานของเยาวชนกะเหรี่ยง

การวิจัยเชิงคุณภาพเป็น วิจัยพลวัตที่ใช้ในงานวิจัยนี้ การทำงานภาคสนามทางด้านมานุษยวิทยา ดำเนินไปในช่วงกรกฎาคม 2548-มกราคม 2549 รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลจากทุกภาคการศึกษาและวิจัยเอกสาร การสนทนากลุ่มของระดับประถมและมัธยม การสังเกตโดยทั่วไปภายในหมู่บ้านและการสัมภาษณ์ที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการจากองค์กรพัฒนาเอกชน เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น ฆนชนหรือจากต่างประเทศ ชาวบ้านกะเหรี่ยงและนักเรียน

ข้อค้นพบจากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ประการแรก ในเขตบริเวณชายแดนจังหวัดตาก กิจกรรมทางเศรษฐกิจมีความหลากหลายไปแต่กิจกรรมเกษตรและพาณิชยกรรมโดยทั่วไปมีสถานะความเป็นอยู่ในระดับพออยู่พอดี ประการที่สอง มีความแตกต่างในฐานะอาชีพระหว่างกลุ่มต่าง ๆ กลุ่มที่แยกกันที่สุดคือชาวที่ไร้ที่ดินทำกิน คนหนุ่มสาวจำนวนมากต้องเข้าไปทำงานทำในกรุงเทพฯ หรือในเขตเมืองอื่น ๆ ในโรงงานหรือร้านค้าที่ให้อำนาจแรงงานต่ำ กลุ่มที่พอมีฐานะดีคือผู้ที่เป็นเจ้าของที่ดินที่สามารถหาเช่าได้เพียงพอกับการเพาะปลูกในการดูแลเลี้ยงครอบครัว นอกจากนี้บางครอบครัวเป็นเจ้าของร้านค้าหรือทำการค้าผลทางการเกษตรมีรายได้ดีกว่ากลุ่มแรก ประการที่สาม ปัญหาที่เด่นชัดที่ไม่พอเพียง แรงงานไร้ฝีมือ การศึกษาต่ำและการขาดการสนับสนุนทางด้านการศึกษาและการฝึกอบรมของเด็กกะเหรี่ยง รวมไปถึงการเป็นชุมชนชนเล็ก ๆ ที่กระจัดกระจายทำให้ไม่มีบริการด้านสาธารณสุขอย่างพอเพียง นับว่าเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาในเขตนี้ ประการสุดท้าย พบว่า ผู้ที่ได้รับการศึกษาอย่างเป็นทางการในสถาบันการศึกษาของรัฐบาลและเอกชน เช่นมหาวิทยาลัยภาครัฐ วิทยาลัยอาชีวะ หรือมหาวิทยาลัยอื่น ๆ ในประเทศ รวมทั้งกลุ่มสาวกะเหรี่ยงที่ได้รับการศึกษาอย่างไม่เป็นทางการ เช่น การเรียนภาษา ทั้งภาษาอังกฤษ พม่า จากการศึกษาทักษะหรือทำงานร่วมกับชาวต่างประเทศ ทำให้ได้ความรู้ในตำรามาด้วย เป็นเหตุผลสำคัญที่คนเหล่านี้สามารถเข้าทำงานในหน่วยงานพัฒนาเอกชน (NGOs) รวมทั้งในด้านการท่องเที่ยว และในโครงการร่วมมือระหว่างประเทศในระดับภูมิภาค งานในลักษณะดังกล่าวให้รายได้เพียงพอต่อรายชีพของแต่กลุ่มสาวชาวกะเหรี่ยงและครอบครัว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชุมชนโดยรวม จากการศึกษานี้ จึงอาจสรุปได้ว่า โอกาสทางการศึกษาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการของเด็กหนุ่มสาวชาวกะเหรี่ยงเป็นหนทางเข้าถึงโอกาสในการทำงานที่สุทธ้ายนำไปสู่การพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนชาวไทย-กะเหรี่ยงบริเวณชายแดนได้ยกว่าไป

สาขาวิชา การพัฒนาต่างประเทศ ..... ตาบมีชื่อผู้พิมพ์: *Prakhar Komanjari*
ปีการศึกษา 2548 ..... ตาบมีชื่ออาจารย์ปรึกษา: *Prakhar Komanjari*